

توسعه‌ی مکران و بهبود فرآیندهای صادرات نفت با امضای قرارداد ساخت مخازن ذخیره‌سازی نفت خام جاسک

رضا میرمحرابی، شرکت ملی نفت ایران

قرارداد ساخت مخازن ذخیره‌سازی نفت خام و تأسیسات جانبی در بندر جاسک با ظرفیت ۱۰ میلیون بشکه، در قالب روش ساخت، بهره‌برداری و واگذاری (BOT) میان شرکت متن و شرکت‌های پترو امید آسیا و گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید امضاء شد.

قرارداد فاز نخست طرح ساخت مخازن ذخیره‌سازی نفت خام بندر جاسک به‌عنوان بخشی از برنامه‌ی راهبردی وزارت نفت در توسعه‌ی این بندر و انتقال نفت خام از گوره به جاسک، عصر یکشنبه ۸ مهر ۱۳۹۷ بین تورج دهقانی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه‌ی نفت (متن) و اصغر گرزین، مدیرعامل شرکت پترو امید آسیا و احمد ابراهیمی، مدیرعامل شرکت گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید امضاء شد.

این قرارداد که در قالب روش (BOT Build-Operate-Transfer) امضاء شده با ۲۰۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری اولیه در مدت سه سال اجرا به‌مدت پانزده سال بهره‌برداری خواهد شد.

شرکت ملی نفت ایران حدود ۵۰۰۰ هکتار از اراضی ساحلی واقع در ۶۵ کیلومتری غرب شهر جاسک، نزدیکی کوه مبارک را جهت احداث طرح‌های ویژه‌ی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی تحصیل و جانمایی کرده است. با توجه به تصویب احداث خطلوله‌ی ۴۲" انتقال نفت خام گوره/جاسک، بخشی از اراضی تحصیل‌شده‌ی غرب جاسک جهت احداث پایانه‌ی صادرات نفت خام

و احداث مخازن ذخیره‌سازی نفت خام در بندر جاسک تخصیص یافته و ساخت مخزن گاه یادشده در دستور کار قرار گرفته است. این مخازن ذخیره‌سازی نفت خام دارای ظرفیت ۱۰ میلیون بشکه نفت خام سبک و سنگین و شامل ۲۰ مخزن فلزی سقف شناور، هر کدام به ظرفیت ۵۰۰ هزار بشکه خواهد بود. مخزن گاه یادشده، نفت خام ارسالی از خطلوله‌ی ۴۲" انتقال نفت خام گوره/جاسک را در انتهای خط دریافت و ضمن ذخیره‌سازی و نگهداری نفت صادراتی، آنرا به خطوطلوله‌ی دریایی و گوی‌های شناور نفت خام پمپاژ می‌کند.

مخزن گاه در زمینی به مساحت تقریبی ۶۰۰ هکتار احداث می‌شود و قابلیت توسعه‌ی ظرفیت ذخیره‌سازی تا ۳۰ میلیون بشکه نفت خام را خواهد داشت. طبق مفاد و شرایط پیمان امضاء شده، سرمایه‌گذار باید در مدت سه سال تأمین سرمایه، طراحی، تأمین کالا و تجهیزات، ساخت و راه‌اندازی مخزن گاه و در مدت پانزده سال تعمیر، نگهداری و بهره‌برداری از آنرا انجام دهد. مالکیت مجموعه در پایان سال هجدهم (پایان دوره‌ی پانزده ساله‌ی بهره‌برداری) به شرکت ملی نفت ایران منتقل می‌شود. در اجرای طرح انتقال نفت خام گوره/جاسک و احداث پایانه‌های صادراتی، احداث ۱۰۰۰ کیلومتر خطلوله‌ی ۴۲" مخازن ذخیره‌سازی و اسکله‌ی صادراتی در دستور کار است که لوله‌های مورد نیاز از محل تولیدات سه شرکت لوله‌ساز ایرانی تأمین خواهد شد. با اجرای این طرح روزانه یک میلیون بشکه نفت خام از پایانه‌ی نفتی گوره در استان بوشهر به منطقه‌ی جاسک در ساحل دریای عمان منتقل می‌شود و جاسک به‌عنوان دومین پایانه‌ی صادراتی نفت خام کشور، اهمیت

راهبردی می‌یابد.

دریافت روزانه یک میلیون بشکه نفت خام سبک و سنگین از خط لوله‌ی "۴۲" گوره/جاسک و ارسال به پایانه‌ی صادراتی جاسک، ذخیره‌سازی ۱۰ میلیون بشکه انواع نفت خام، قابلیت گسترش ظرفیت نگهداری و صادرات با توجه به نیازهای آینده، قابلیت دریافت و ذخیره‌ی انواع نفت خام از طریق گوی‌های شناور دریایی، ایجاد شرایط لازم جهت احداث پایانه‌ی صادراتی جدید جاسک و تضمین استمرار صادرات نفت خام کشور، متنوع کردن منابع صادراتی نفت خام، امکان تأمین خوراک پالایشگاه‌های برنامه‌ریزی شده برای احداث در بندر جاسک با هدف حضور در بازار جهانی فرآورده‌های نفتی و مهیا کردن زیرساخت‌های لازم در منطقه جهت ایجاد صنایع وابسته از دستاوردهای طرح توسعه‌ی مکران است. همچنین دسترسی به آبهای اقیانوسی و بین‌المللی، نزدیکی به کشورهای شبه‌قاره‌ی هند و بازارهای بزرگ هندوچین، نقطه‌ی اتصال کریدور شمال و جنوب که کشورهای آسیای میانه، روسیه و افغانستان را به آبهای آزاد و اقیانوس هند متصل می‌کند، برخورداری از دریا با عمق مناسب و سواحل زیبا و متنوع، برخورداری از موقعیت راهبردی و منحصربه‌فرد ژئوپلیتیک، برخورداری از جذابیت و ظرفیت لازم برای سرمایه‌گذاری، اجرای طرح‌های اقتصادی و توسعه‌ای و نزدیکی به خلیج فارس به‌عنوان منبع بزرگ تولید نفت و گاز از ویژگی‌های منحصربه‌فرد سواحل مکران است.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران طرح توسعه‌ی منطقه‌ی مکران را مورد تأکید

رهبر انقلاب و رئیس‌جمهور دانست و اظهار کرد: توسعه‌ی مکران می‌تواند به دلیل نزدیکی به بازارهای شرق آسیا به بهبود فرآیندهای صادرات نفت کشور کمک کند.

علی‌کارد در آئین امضای قرارداد ساخت مخازن ذخیره‌سازی نفت خام و تأسیسات جانبی آن در بندر جاسک با ظرفیت ۱۰ میلیون بشکه اظهار کرد: شرکت ملی نفت ایران از سال ۹۳ راهبرد برون‌سپاری فعالیت‌های بزرگی را در دستور کار قرار داد که از جمله‌ی آن می‌توان به واگذاری بهره‌برداری یک میدان نفتی، واگذاری طرح‌های ان‌جی‌ال و همچنین نیروگاه‌ها به بخش خصوصی اشاره کرد. وی افزود: در این پروژه و توسعه‌ی منطقه‌ی مکران بحث محرومیت‌زدایی و توسعه‌ی منطقه‌ی جنوب‌شرق کشور نیز مدنظر است.

معاون وزیر نفت به اجرای طرح ساخت مخازن ذخیره‌سازی نفت خام در بندر جاسک در قالب قرارداد روش ساخت، بهره‌برداری و واگذاری (BOT) به‌عنوان یکی از نمونه‌ها اشاره و اظهار کرد: امیدوارم شرکت پترو امید آسیا و شرکت گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید این طرح را مطابق برنامه و در زمان تعیین‌شده اجرایی کنند. کارد در بیان اینکه برای اجرای طرح انتقال نفت خام گوره/جاسک باید زنجیره‌ای از فعالیت‌ها عملیاتی شود تأکید کرد: ضروری است پیمانکاران هریک از بخش‌های این زنجیره، کار را مطابق برنامه‌ی زمان‌بندی پیش ببرند تا اهداف کل طرح با تأخیر روبه‌رو نشود. وی ادامه داد: ساخت مخازن ذخیره‌سازی با ظرفیت ۱۰ میلیون بشکه، هدف تعیین‌شده در فاز نخست است و

در فاز بعدی این ظرفیت تا ۲۰ میلیون بشکه افزایش می‌یابد.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران ظرفیت تولید روزانه ۶ میلیون بشکه نفت را قابل‌دستیابی دانست و گفت: اگر مطابق برنامه‌های آینده بتوانیم روزانه تا ۳ میلیون بشکه نفت را به پالایشگاه‌های داخلی اختصاص دهیم، توسعه‌ی منطقه‌ی مکران (به‌دلیل نزدیکی به شرق آسیا) می‌تواند در کنار خارک و نقاط دیگر صادراتی به بهبود فرآیندهای صادرات نفت در کشور کمک کند.

همچنین تورج دهقانی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت در این مراسم گفت: طرح ساخت مخازن ذخیره‌سازی نفت در بندر جاسک بخشی از پروژه‌ی انتقال نفت گوره/جاسک است؛ پروژه‌ای که با تأکید رهبر انقلاب و دولت با جدیت پیگیری می‌شود و به توسعه‌ی کشور در بخش جنوب‌شرقی می‌انجامد. وی افزود: افزون بر توسعه‌ی این بخش، تنوع‌بخشی به نقاط صادرات نفت و تأمین خوراک واحدهای پایین‌دستی نیز در این طرح هدف‌گذاری شده است. دهقانی سرمایه‌ی کل طرح انتقال نفت گوره/جاسک و تأسیسات جانبی آن را ۲ میلیارد دلار اعلام کرد و افزود: این طرح مشتمل بر احداث حدود ۱۰۰۰ کیلومتر خط لوله‌ی "۴۲"، پنج ایستگاه پمپاژ درون‌راهی، تجهیزات اندازه‌گیری و مکانیکال، احداث مخازن ذخیره‌سازی و ساخت اسکله‌ی صادراتی است. وی با توجه به اهداف اجرای این طرح راهبردی ابراز امیدواری کرد طرح در زمان‌بندی تعیین‌شده به سرانجام برسد و به‌بهره‌گیری حداکثری از توان و ظرفیت‌های داخلی کشور کمک کند. ■